

emcdda.europa.eu

Наркотиците в Европа – Факти и цифри

Годишен доклад относно състоянието на проблема с наркотиците в Европа' 2006 г. и Статистически бюлетин' 2006 г.

Ембарго: 11ч.00 ЦЕВ – 23.11.2006

Европейския център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите (EMCDDA) представя избрани 'Факти и цифри' от своите:

Годишен доклад относно състоянието на проблема с наркотиците в Европа' 2006 г.
<http://annualreport.emcdda.europa.eu>

и

Статистически бюлетин' 2006 г.
<http://stats06.emcdda.europa.eu>

Моля обърнете внимание, че този текст е предназначен да служи само като справочник и трябва да бъде ползван във връзка със съответните отделни части от *Годишния доклад* и *Статистически бюлетин*, които предлагат по-подробна, контекстуална информация, методологични пояснения и указания.

Представените тук статистически данни се отнасят за 2004 г. (или за последната година с достъпни данни). Част от информацията е обобщение от доклади на други агенции и институции. Всички детайли за използваните източници на информация могат да бъдат намерени в *Годишния доклад* и *Статистически бюлетин*.

За по-подробна информация относно равнището на употреба на наркотици през целия живот, през изминалата година и изминалия месец по видове и по страни, вижте таблиците GPS-1, GPS-3 и GPS-5 в *Статистическия бюлетин' 2006 г.*

Канабис

- Канабисът продължава да бъде най-масово произвежданият и продаван незаконен наркотик на растителна основа в света, както и най-конфискуваният наркотик в ЕС.
- По предварителни данни броят на конфискациите на канабис-смола и канабис-листа на ниво ЕС е нараснал през 2004 г., докато през същата година общото количество на конфискуван канабис от двата вида е намаляло в повечето страни от ЕС (някои страни все още не са отчетели данни).
- През периода 1999 - 2004 г. средната цена на дребно на двата вида канабис е паднала в повечето страни от ЕС
- Отчетено е, че през 2004 г. продаваният на дребно канабис-смола е бил със средно съдържание на тетраhydroканабинол (THC) между по-малко от 1% и 17%, докато при канабиса-листа е бил между 0.6% и 18% (в повечето случаи по-високият процент се отнася за канабис-листа, произвеждан при изкуствено подобрени условия в границите на ЕС).
- Оценката е, че сред населението на възраст между 15 и 64 години в ЕС, България, Румъния и Норвегия:
 - 65 милиона са употребили канабис поне веднъж (някога през живота) – 20% от населението на възраст между 15 и 64 години.
 - 22.5 милиона са употребили този наркотик миналата година (употреба през неотдавнашен период) – 7% от населението на възраст между 15 и 64 години.
 - 12 милиона са го употребявали през изминалия месец (употреба през настоящия период) – 4% от населението на възраст между 15 и 64 години.
 - 3 милиона го употребяват ежедневно или почти ежедневно (интензивна употреба) – около 1% от населението на възраст между 15 и 64 години.
- Според данни от национални проучвания между 2% и 31% от населението на възраст между 15 и 64 години в Европа признава че е употребявало някога канабис, като повечето страни отчитат данни между 10% и 20%.
- Според данни от национални проучвания между 1% и 11% от населението на възраст между 15 и 64 години признава употребата на канабис през изминалата година, като повечето страни отчитат данни между 3% and 8%.
- Според данни от национални проучвания между 0.5% и 8% от населението на възраст между 15 и 64 години признава употреба на канабис през изминалия месец.
- Канабисът е посочен като основен проблемен наркотик от около 15% от потърсилите лечение във връзка с употреба на наркотици в Европа и от 27% от потърсилите лечение за първи път в живота си, което го прави втория наркотик, във връзка с който се търси лечение, след хероина.

Кокаин

- След канабиса кокаинът е вторият най-често срещан в трафика наркотик в света. Според службата на Обединените нации за наркотици и престъпност (UNODC) Колумбия е най-големият източник на незаконна кока в света, следвана от Перу и Боливия. Световната продукция на кокаин през 2004 г. е оценена приблизително на 687 тона.
- По-голямата част от конфискувания кокаин в Европа идва директно от Южна Америка (най-вече от Колумбия) или Централна Америка и Карибите, въпреки че някои места в Африка са станали важни транзитни пунктове за трафика на кокаин към Европа.
- През 2004 г. са иззети приблизително 74 тона кокаин в ЕС. Повечето конфискации са докладвани от страните от Западна Европа. През последните 5 години Испания отчита половината от конфискациите и количеството на иззет наркотик в ЕС.
- По предварителни данни количеството на конфискувания кокаин е намаляло през 2004 г. Средната цена на дребно на кокаинът е паднала в повечето страни от ЕС в периода от 1999 до 2004 г.
- Оценката е, че сред населението на възраст между 15 и 64 години в ЕС, България, Румъния и Норвегия:
 - 10 милиона са употребили кокаин поне веднъж (някога в живота) – над 3% от населението на възраст между 15 и 64 години.
 - 3.5 милиона са го употребили през изминалата година (употреба през неотднешен период) – 1% от населението на възраст между 15 и 64 години.
 - 1.5 милиона са го употребили през последния месец (употреба през настоящия период) – 0.5% от населението на възраст между 15 и 64 години.
- Според националните проучвания между 0.4% to 6% от населението на възраст между 15 и 64 години признават, че са употлебявали кокаин поне веднъж в живота си.
- Според националните проучвания между 0.1% to 3% от населението на възраст между 15 и 64 години признават, че са употлебявали кокаин през изминалата година, като повечето страни отчитат данни между 0.3% и 1.2%.
- Според националните проучвания между 0 and 1% от населението на възраст между 15 и 64 години признават, че са употребявали кокаин през изминалия месец.
- Кокаинът е третата най-често посочвана причина за лечение във връзка с употреба на наркотици след хероина и канабиса - около 8% от всички случаи на лечение.
- Около 80% от новите пациенти, потърсили лечение за употреба на кокаин в ЕС признават, че са употребявали кокаин на прах, а 20% - кокаин-крек.

Амфетамини: амфетамин и метамфетамин

- Западна и Централна Европа са важни региони за производството и трафика на амфетамин, докато употребата и продукцията на метамфетамин до голяма степен са ограничени в границите на малко страни.
- В Европа производството на метамфетамин е ограничено до голяма степен в границите на Чешката Република, където от средата на 80-те години нелегално се произвежда наркотик под названието 'первитин'. През 2004 г. известно производство на метамфетамин е регистрирано също в Словакия и България.
- От 6-те тона конфискуван амфетамин в света през 2004 г. около 97% е задържан в Европа, най-вече в Западна и Централна Европа, както и в Югоизточна Европа. От 11-те тона задържан метамфетамин в света през 2004 г. около 59% е задържан в Източна и Югоизточна Азия и 37% в Северна Америка.
- Като цяло в ЕС броят на конфискациите на амфетамин и иззетите количества са се увеличили от 1999 г.
- Оценката е, че сред населението на възраст 15 и 64 години в ЕС, България, Румъния и Норвегия:
 - 10 милиона са употребявали амфетамин поне веднъж (някога в живота) – 3% от населението на възраст 15 и 64 години.
 - 2 милиона са опитвали амфетамин през изминалата година (употреба през неотдвнашен период) – 0.6% от населението на възраст 15 и 64 години.
 - 900,000 са опитвали амфетамин през последния месец (употреба през настоящия период) – 0.3% от населението на възраст 15 и 64 години.
- Според националните проучвания между 0.1% и 6% от населението на възраст 15 и 64 години признават, че са употребявали някога амфетамин.
- Според националните проучвания между 0 и 1.4% от населението на възраст 15 и 64 години признават че са употребявали амфетамин през изминалата година, като повечето страни отчитат стойности между 0.2% и 1.1%.
- Според националните проучвания между нула и 0.5% от населението на възраст 15 и 64 години признават, че са употребявали амфетамин през последния месец.

Екстази

- Европа остава главен център на продукцията на екстази, въпреки че производството на екстази се разширява през последните години и в други части на света, по-значително в Северна Америка, Източна и Югоизточна Азия.
- Трафикът на екстази е силно съсредоточен в Западна Европа, но както продукцията се разпространява по света през последните години. От 8.5-те тона иззети екстази в света през 2004 г., 50% са открити в Западна и Централна Европа, 23% в Северна Америка и 16% в Океания. През 2004 г. 28.3 милиона екстази на хапчета са конфискувани в ЕС. Броят на конфискуваният наркотик екстази и иззетите количества са се увеличили.

ЕМБАРГО 23.11.2006 11ч.00 ЦЕВ (Брюкселско време)

- В периода от 1999 до 2004 г. средната цена на дребно на екстази е паднала в повечето страни.
- Като цяло повечето продадени хапчета екстази в Европа съдържат MDMA или други субстанции, които се съдържат в наркотици от сорта на екстази (MDEA, MDA) обикновено като единствена съдържаща се психоактивна субстанция.
- Оценката е, че сред населението на възраст между 15 и 64 години в ЕС, България, Румъния и Норвегия:
 - 8.5 милиона са употребявали някога екстази (веднъж в живота) – 2.6% от населението на възраст между 15 и 64 години.
 - 3 милиона са го употребявали през последната година (употреба през неотдавнашен период) – около 1% от населението на възраст между 15 и 64 години.
 - 1 милион са го употребявали през последния месец (употреба през настоящия период) – 0.3% от населението на възраст между 15 и 64 години.
- Според националните проучвания между 0.2% и 7% от населението на възраст между 15 и 64 години признават, че са употребявали някога екстази.
- Според националните проучвания между нула и 3.5% от населението на възраст между 15 и 64 години признават, че са употребявали екстази през последната година, като повечето страни отчитат стойности между 0.3% to 1.5%.
- Според националните проучвания между нула и 1% от населението на възраст между 15 и 64 години признават, че са употребявали наркотика през последния месец.
- Оценката за употребата сред по-младото население (между 15 и 24 години) през последната година е от 0.3% до 12%.
- Употребата на екстази е рядко посочвана причина за постъпване на лечение във връзка с употреба на наркотици в Европа.

Халюциногени (наркотици предизвикващи халюцинации)

- Употребата някога през жинота на LSD сред населението на възраст между 15 и 64 години е от 0.2% до 6%, като повечето страни отчитат стойности между 0.4% и 2%.
- Проучванията сред учениците на възраст 15–16 години показват, че употребата на магически гъби в ЕС е значително по-ниска от тази на канабис, но е подобна на тази на екстази. Процентите на употребилите някога варира между по-малко от 1% до 8% за екстази и магически гъби, въпреки че най-често употребата варира между 1% и 3%. Употребата на магически гъби е обикновено експериментална, като редовната или продължителна употреба са рядкост.
- В Белгия, Германия и Франция процентите на употребилите някога през живота си магически гъби сред учениците на възраст 15–16 години надхвърлят тези на употребяващите екстази.

Хероин и проблемна употреба

- Консумираният хероин в Европа е произвеждан предимно в Афганистан, който продължава да бъде световен лидер в доставката на нелегален опиум. За периода на 2005 г. Афганистан стои зад 89% от световната продукция на нелегален опиум. UNODC докладва, че през 2004 г. са конфискувани 59.2 тона хероин в света – 50% в Азия и 40% в Европа.
- Както броят на конфискациите, така и количеството конфискуван хероин е нарастнал през 2004 г. Европейският дял от конфискациите на хероин е нарастнал значително в резултат на увеличилите се конфискации в югоизточните европейски страни и по-специално в Турция.
- Средната цена на дребно на хероина е паднала в повечето страни от ЕС през периода от 1999 до 2004 г.
- По принцип опиатите (най-вече хероин) са все още главният наркотик, заради който пациентите търсят лечение. От общият брой случаи на търсещите лечение по проблеми с наркотиците през 2004 г. опиатите са главния употребяван наркотик в около 60% от случаите (за повече информация, вижте таблиците TDI-2, TDI-19 and TDI-26 в *Статистическия бюлетин* за 2006 г.).
- Процента на новите случаи на лечение от хероин е паднал от около 60% на 40% между 1999 и 2004, докато случаите на лечение от кокаин и канабис са се увеличили.
- От пациентите, търсещи лечение от хероин почти половината са над 30 години. Зависимите от опиати обикновено употребяват наркотика между 3 и 7 години преди да потърсят помощ за лечение. По-малко от 7% от новите случаи на употребяващите опиати са на възраст под 20 години.
- Съдейки от последните данни (от 2003 г.) се оценява, че над половин милион от употребяващите опиати получават субституиращо лечение в Европа.
- Метадонът е най-често предписваното вещество за лечение от опиати (предимно хероин), като за около 80% от лекуваните чрез субституираща терапия се предписва метадон. Около 20% от лекуваните със субституция получават бупренофин, който става все по-популярен фармакологичен опиат от средата на 90-те години.
- Според оценки се предполага, че около 1.7 милиона са проблемно употребяващите (най-вече хероин) в ЕС и според приблизителни изчисления за периода между 2000 и 2004 г. те са между 1 и 8 на 1 000 човека на възраст между 15 и 64 г. (за повече информация, вижте таблиците PDU-2 и PDU-3 в *Статистическия бюлетин* за 2006 г.).
- Последните данни сочат, че годишно се регистрират приблизително 7000 смъртни случая, свързани със злоупотребата на наркотици, като опиати са открити в около 70% от тях. (за повече информация, вижте таблиците DRD-1 и DRD-2 в *Статистическия бюлетин* за 2006 г.).